

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 13. října 2023 v senátě složeném z předsedy JUDr. Richarda Petráska a soudců JUDr. Alexandra Sotoláře a JUDr. Zuzany Zápalkové **odvolání obžalovaného L. V.**, narozeného xxx, proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 č.j. 9 T 13/2023-240 ze dne 3. srpna 2023 a rozhodl t a k t o :

Podle § 258 odst. 1 písm. e), odst. 2 trestního řádu se napadený rozsudek **z r u š u j e** pouze ve výroku o trestu.

Podle § 259 odst. 3 trestního řádu se znovu rozhoduje tak, že při nezměněném výroku o vině přečinem šíření poplašné zprávy podle § 357 odst. 1 trestního zákoníku se

obžalovaný

L. V. ,

narozený xxx v Xxx Xxx, trvale bytem Xxx, Xxx, fakticky se zdržující v Xxx xxx,

o d s u z u j e

Shodu s prvopisem potvrzuje Martina Trantinová.

podle § 357 odst. 1 trestního zákoníku za použití § 67 ;odst. 2 písm. b), odst. 3 a § 68 odst. 1 a 2 trestního zákoníku k peněžitému trestu v 20 (dvaceti) denních sazbách se stanovenou výší denní sazby 500,- (pět set) Kč, tedy v celkové výměře 10.000,- (deset tisíc) Kč.

Jinak zůstává napadený rozsudek nezměněn.

Odůvodnění

- [1.] Napadeným rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 byl obžalovaný L. V. uznán vinným přečinem šíření poplašné zprávy podle § 357 odst. 1 trestního zákoníku a za to byl odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání čtyř měsíců, jehož výkon mu byl podmíněně odložen na zkušební dobu osmnácti měsíců.
- [2.] Podle skutkových zjištění soudu prvního stupně spáchal obžalovaný L. V. uvedený přečin tím, že dne xxx v době po 19:00 hodin, z blíže nezjištěného místa, v rámci svého živého vysílání, které bylo vysíláno z jeho youtubového profilu „L. V., xxx“ na adrese xxx, kde mělo již dne xxx celkem 8.700 zhlédnutí a dne xxx více než 14.000 zhlédnutí, jakož i z jeho facebookového profilu „L. V.“ na adrese xxx, uvedl v čase záznamu od 26:23 minut do 27:10 minut., že „Tak naše vláda velice jasně říká, s kým budeme ve válce. To znamená, naše vláda chce útočit na Ruskou federaci jadernými hlavicemi ze stíhaček. To je to, co chce udělat naše vláda. Jestli vás tohle nezvedá ze židle, že naše vláda chce útočit na Ruskou federaci jadernými zbraněmi, tak už nevím, co by vás ještě ze židle mohlo zvednout. Protože jestli tohle naše vláda udělá, tak ruská strana ten útok bude opěťovat a pošle jaderné hlavice na Českou republiku. Takže jestli vám nedochází, o co se snaží paní ministryně Jana Černochová, a nechává vás to klidně sedět na židli, tak sed'te na gauči a užijte si těch posledních pár měsíců života. Nevím, jak jinak bych to ještě vysvětlil“, přičemž si byl vědom toho, že informace o tom, že Vláda České republiky chce útočit na Ruskou federaci jadernými hlavicemi ze stíhaček, je smyšlená, protože nevycházela ze žádného jím uváděného, ani jiného relevantního zdroje, a že může vyvolat v blíže neurčeném počtu osob z řad jeho podporovatelů, kteří mu důvěřují, strach z postupu Vlády České republiky vedoucího k podnícení válečného konfliktu s Ruskou federací, navzdory čemuž ji formuloval jako fakt a podporoval opakovanými sděleními o tom, že „vláda rozjíždí válku“, nebo že „pan Fiala, paní ministryně Černochová a pan Rakušan ... chtějí rozpoutávat válku“, takže byl s možností vyvolání vážného strachu z úmyslu představitelů Vlády České republiky útočit na Ruskou federaci jadernými zbraněmi v důsledku jím šířené smyšlené zprávy burcujícího charakteru i srozuměn.
- [3.] Proti citovanému rozsudku si v zákonné lhůtě podal odvolání obžalovaný L. V.. Jeho odvolání směřuje proti výroku o vině i o trestu. V jeho odůvodnění zopakoval obžalovaný svá tvrzení, která uplatnil již v předchozích stádiích trestního řízení, zdůraznil, že od zahájení svého trestního stíhání popíral spáchání trestné činnosti mu kladené za vinu, a namítl procesní pochybení soudu prvního stupně mající za následek nesprávné hodnocení důkazů a nedostatečné objasnění věci, nejasná, neúplná a nesprávná skutková zjištění a nesprávné právní posouzení případu. Vyslovil přitom přesvědčení, že soud prvního stupně vyložil sporné skutečnosti jednostranně v jeho neprospěch, nevypořádal se se všemi okolnostmi významnými pro rozhodnutí, provedené důkazy vyhodnotil zaujatě a neobjektivně, zcela pominul zohlednit některé právně významné skutečnosti, pojal text

Shodu s prvopisem potvrzuje Martina Trantinová.

vykonstruované obžaloby za určující a dospěl k závěru o jeho vině stíhaným činem, aniž by respektoval zásadu *in dubio pro reo*, a to za situace, kdy z provedeného dokazování nevyplývala skutková zjištění, která učinil. V této souvislosti poukázal zvláště na to, že ve věci vždy absentovaly procesně použitelné důkazy umožňující dostatečně jednoznačně dovodit, že se dopustil jednání mu kladeného za vinu, a zdůraznil, že jeho vina byla dovozena spekulativními vnitřně rozpornými úvahami pouze na základě jednoho zcela nesprávně interpretovaného výroku vytrženého z kontextu poměrně dlouhého vysílání z jeho youtubového profilu. V tomto kontextu doplnil, že na první pohled může daný výrok vzbuzovat dojem, že se cíleně a výlučně zaměřil na téma možného jaderného konfliktu, avšak v kontextu dalších výroků použitých během daného vysílání muselo být posluchačům zřejmé, že tomu tak nebylo, a že v případě daného výroku se jednalo do určité míry o nadsázku a zkratku, resp. o tvrzení, které mělo ve své zjednodušené formě vyjádřit jeho názor na probíhající válečný konflikt mezi Ruskou federací a Ukrajinou; a to především ve vztahu k angažmá České republiky v tomto válečném konfliktu. Setrval přitom na tvrzení, že zkratkovitě a nadnesené vyjádření dané povahy nelze považovat bez dalšího za smyšlené, a to tím spíše, že vycházelo z toho co zaznělo ve veřejných projevech několika odborníků, zvláště pak S. R., někdejšího zpravodajského důstojníka námořní pěchoty Spojených států amerických a zbrojního inspektora OSN, a českého bezpečnostního experta D. B., xxx xxx xxx. K zpochybnění vypovídací hodnoty veřejných sdělení obou jmenovaných soudem prvního stupně připomenutím toho, že již delší dobu nejsou v žádných významnějších funkcích, poukázal na to, že není výjimkou, že ve veřejném prostoru se i prostřednictvím tzv. mainstreamových médií vyjadřují k různým problematikám bezpečnostní povahy osobnosti řadu let nezastávající funkce, pro které jsou jako nezávislí experti zváni k přednesení svých názorů (např. generál v záloze A. Š., bývalý náčelník generálního štábu J. Š. a další); takže nemůže být k jeho tíži kladeno to, že tyto skutečnosti nezohlednil při reprodukování jejich odborných názorů. V návaznosti na to připomněl, že v inkriminované době existovala veřejně dostupná informace o tom, že bojová letadla, o jejichž koupi Česká republika jednala, tedy letadla F35, jsou způsobilá nést jaderné hlavice, a on v podstatě z této informace, které neměl důvod nevěřit, vyšel a v daném vysílání jí toliko interpretoval uvedeným způsobem s nadsázkou, ale nikoli vědomě jako informaci smyšlenou, a tudíž nepravdivou. Za pochybení soudu prvního stupně v tomto kontextu označil to, že neověřil, zda jsou či nejsou pravdivé ony informace o letadlech F35, z nichž vycházel, zvláště pak ty informace, že se jedná o bojová letadla určená k operacím nad cizím územím, že mezi zbraňové systémy, jimiž mohou být vybaveny, patří i jaderné zbraně, a že v případě konfliktu mezi NATO a Ruskem budou moci být použity k jadernému útoku, a místo toho se dotázal Úřadu vlády ČR a Ministerstva obrany ČR na to, zda Česká republika chystá jaderný útok na Rusko a negativní odpovědi na něj ironicky se vysmívající jeho obhajobě přisoudil absurdní význam. Současně se ohradil proti výtce soudu prvního stupně, že při citaci výroků náčelníka Generálního štábu Armády České republiky K. Ř. neuvedl některé části jím proneseného projevu, a tak zkreslil vyznění řečeného, když to byla státní zástupkyně – ale potažmo i soud prvního stupně – kdo vytržením jednoho jeho výroku z kontextu všeho řečeného konstruoval jeho trestní odpovědnost za spáchání přečinu šíření poplašné zprávy. Za alibistické ze strany soudu prvního stupně pak označil odmítnutí srovnání jeho žalovaného výroku s výroky českých politických elit, mnohdy s fatálnějšími dopady, než které shledal u něj. Mezi takové výroky zařadil zvláště výrok předsedy Vlády České republiky Petra Fialy, že „jsme ve válce s Ruskem“, který vyvolal zděšení velkého množství obyvatel, ale i vyjádření náčelníka Generálního štábu Armády České republiky K. Ř., že „nevylučuje válku mezi NATO a Ruskem“. V této souvislosti připomněl, že soud prvního stupně opomněl fakt, že k rukám státní zástupkyně sám adresoval trestní oznámení na některé politicky exponované osoby, které se daných výroků o válce dopustily, ovšem toto jeho podání bylo bez dalšího odloženo, což podle jeho názoru svědčí pro „dvojitý metr“ v přístupu ke spravedlnosti v současných poměrech České republiky, když se společenská škodlivost u verbálních deliktů posuzuje podle toho, kdo ony výroky vyřkl. V návaznosti na to připustil, že na první pohled lze vidět – jak argumentuje soud prvního stupně v napadeném rozsudku – určitý rozdíl mezi (první) situací, že Česká republika může být ohrožena nákupem

nosiče jaderných zbraní ze strany Ruska, a (druhou) situací, že zvažovaný nákup letadel F35 vládou České republiky vyjadřuje záměr vlády České republiky útočit na Ruskou federaci, ale zároveň zdůraznil, že on vycházel z toho, že ve své podstatě by mohlo jít o dva možné scénáře vývoje této situace, přičemž podle jeho názoru ani jeden nebyl a dosud není vyloučen. Sám se pak v inkriminovaném přímém přenosu vyjádřil – jak připomněl – v tom smyslu, že nákupem nosičů jaderných zbraní hrozí České republice teoreticky obojí: i nebezpečí ze strany Ruska i nebezpečí, že česká vláda bude v budoucnu chtít využít dané útočné letouny k tomu, k čemu jsou určeny, tedy k útoku. Výslovně přitom tehdy – během daného přenosu – uvedl, že „česká vláda chce útočit na Ruskou federaci“, a tak vyjádřil svou představu o tom, co česká vláda může zamýšlet, nikoliv že „česká vláda bude útočit na Ruskou federaci“, tedy že to skutečně učiní a že jde o nepochybný fakt. Za doklad toho, že to mínil jako možnost, označil to, že v bezprostřední návaznosti na to řekl, že „pokud tato česká vláda udělá, ruská strana bude útok opěťovat“, takže v podstatě spekoval nad tím, jaké důsledky může mít nákup letadel F35, a vyjádřil to podmíněnou spojkou „pokud“. Nadto se vyslovil v tom smyslu, že je nutné rozlišovat mezi zprávou, jakožto novou, souhrnnou nebo cílenou jednorázovou informací, a názorem, jenž vyjadřuje specifický individuální postoj jednotlivce k určité skutečnosti, a vyslovil se v tom smyslu, že výrok, jehož pronesení mu je kladeno za vinu, není zprávou nýbrž jeho názorem, na jehož vyjádření měl právo zaručené ústavní Listinou základních práv a svobod, které mu bylo soudem prvního stupně odepráno. Současně namítl pochybení soudu prvního stupně při právním posouzení stíhaného činu jako trestného činu šíření poplašné zprávy. V tomto kontextu se předně vyslovil v tom smyslu, že bez toho aby byla podceňována inteligence běžných řadových občanů lze mít sotva za prokázané, že by jeho výrok mohl vyvolat v blíže neurčeném počtu osob z řad tisíců jeho podporovatelů strach z války. To podle jeho názoru platí tím spíše, že je obecně známo, že nedisponuje informacemi vojenského zpravodajství jako vládní činitel a nemá přístup k nezveřejněným informacím z jednání členů vlády, takže o tom co chce či nechce vláda neví o nic víc než ostatní běžní občané a ti ví o tom, že on neví nic jiného než oni. Prizmatem toho přitom měl být – jak v tomto kontextu doplnil – interpretován též význam a smysl žalovaného výroku. V něm vyjádřil svou představu toho, proč se Vláda České republiky chystá zakoupit letadla F 35 a jak je hodlá použít, přičemž až v budoucnu se ukáže, zda měl pravdu. Soudu prvního stupně nadto vytknul, že se náležitě nezabýval společenskou škodlivostí stíhaného činu a dostatečně jednoznačně nevyjádřil v jaké formě zavinění měl v posuzovaném případě jednat. V této souvislosti připomněl, že je sice veřejně známou osobou a politickým aktivistou, ale nezastává žádnou funkci v exekutivě, není ani poslancem, ani senátorem, a nezastává žádnou vysokou pozici v české armádě. Jestliže jsme však dnes a denně svědky výroků o tom, že jsme ve válce, či že se na válku máme připravit, právě od politických a vojenských činitelů, kteří jsou ve funkcích, v nichž disponují informacemi, kterými běžní občané nedisponují, je podle jeho názoru vyšší společenská škodlivost dohledatelná v jejich výrociích než ve výroku, pro který byl postaven před soud a ve vztahu k němuž měla být aplikována zásada subsidiarity trestní represe. Nadto vyslovil přesvědčení, že nenaplnil ani subjektivní stránku trestného činu šíření poplašné zprávy, když si nebyl vědom šíření nepravdivé a poplašné zprávy žalovaným výrokiem, a už vůbec nejednal s úmyslem způsobit nebezpečí vážného znepokojení části obyvatelstva. Celkově vzato pak vyslovil přesvědčení, že jak po stránce skutkové tak po stránce právní nebylo v posuzovaném případě nade vše pochybnosti prokázano, že by se dopustil jednání mu kladeného za vinu a že by takovým jednáním naplnil znaky skutkové podstaty přečinu šíření poplašné zprávy, když soud prvního stupně dovedl trestnost stíhaného jednání toliko na základě spekulací a závěrů nepodložených důkazy. S poukazem na to navrhl, aby odvolací soud zrušil napadený rozsudek a zprostil ho obžaloby.

- [4.] Městský soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal podle § 254 odst. 1 trestního řádu zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku a správnost postupu řízení, které mu předcházelo, a dospěl k závěru, že podané odvolání není v části směřující proti výroku o vině důvodné, ale uložený trest shledal nepřiměřeně přísným.

Shodu s prvopisem potvrzuje Martina Trantinová.

- [5.] Řízení, které napadenému rozsudku předcházelo, bylo provedeno bez procesních vad. Dodržována byla též příslušná ustanovení trestního řádu zajišťující ochranu zákonných práv obžalovaného, právo na řádnou obhajobu nevyjímaje. Soud prvního stupně provedl v hlavním líčení způsobem odpovídajícím ustanovení § 2 odst. 5 trestního řádu všechny dostupné důkazy vztahující se k skutkovým okolnostem případu, které byly právně významné. V odůvodnění napadeného rozsudku pak rozvedl jednotlivé důkazy, které následně v intencích ustanovení § 2 odst. 6 trestního řádu zhodnotil jak jednotlivě tak v jejich souhrnu a v jejich vzájemných souvislostech, a právně významná skutková zjištění, která na základě nich učinil, jsou správná.
- [6.] Napadený rozsudek je v pořadí druhým rozsudkem vyneseným soudem prvního stupně v této trestní věci. Prvním rozsudkem vyneseným v této trestní věci – rozsudkem č. j. 9 T 13/2023-184 ze dne 24. dubna 2023 – byl obžalovaný L. V. uznán vinným spácháním skutku spočívajícího v tom, že dne xxx v době po 19:00 hodin, z blíže nezjištěného místa, v rámci svého živého vysílání, které bylo vysíláno z jeho youtubového profilu „L. V., xxx“ na adrese xxx, kde mělo již dne xxx celkem 8.700 zhlédnutí a dne xxx více než 14.000 zhlédnutí, jakož i z jeho facebookového profilu „L. V.“ na adrese xxx, uvedl v čase záznamu od 26:23 minuty do 27:10 minuty: „Tak naše vláda velice jasně říká, s kým budeme ve válce. To znamená, naše vláda chce útočit na Ruskou federaci jadernými hlavicemi ze stíhaček. To je to, co chce udělat naše vláda. Jestli vás tohle nezvedá ze židle, že naše vláda chce útočit na Ruskou federaci jadernými zbraněmi, tak už nevím, co by vás ještě ze židle mohlo zvednout. Protože jestli tohle naše vláda udělá, tak ruská strana ten útok bude opětovat a pošle jaderné hlavice na Českou republiku. Takže jestli vám nedochází, o co se snaží paní ministryně Jana Černochová, a nechává vás to klidně sedět na židli, tak sed'te na gauči a užijte si těch posledních pár měsíců života. Nevím, jak jinak bych to ještě vysvětlil“, přičemž uvedená smyšlená informace burčujícího charakteru mohla vyvolat v blíže neurčeném počtu osob z řad tisíců jeho podporovatelů strach z války mezi Českou republikou a Ruskou federací z důvodu postupu Vlády České republiky. Tento skutek byl soudem prvního stupně po právní stránce kvalifikován jako přečin šíření poplašné zprávy podle § 357 odst. 1 trestního zákoníku a obžalovanému L. V. byl za něj uložen trest odnětí svobody v trvání čtyř měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu osmnácti měsíců. Proti tomuto rozsudku podal odvolání obžalovaný L. V. a z jeho podnětu byl tento rozsudek – v pořadí první vynesený v této trestní věci – zrušen usnesením Městského soudu v Praze č.j. 7 To 199/2023-206 ze dne 23. června 2023.
- [7.] Městský soud v Praze při přezkoumávání prvního rozsudku vyneseného v této trestní věci soudem prvního stupně a řízení předcházejícího jeho vynesení předně zjistil určité nedostatky při hodnocení provedených důkazů a zvláště pak při hodnocení skutečností z nich vyplývajících. Některé hodnotící úvahy soudu prvního stupně totiž zůstaly nedotažené. Totéž platilo o reakci soudu prvního stupně na obhajobu obžalovaného, resp. o absenci reakce na některé její aspekty, a o pomnutí některých podstatných skutečností. Nadto, některé závěry soudu prvního stupně – zvláště pak ty vztahované k subjektivní stránce jednání obžalovaného – vyzněly vnitřně rozporně a nejednoznačně. To poznamenalo i výrok o vině prvního rozsudku vyneseného v této trestní věci. Skutek kladený za vinu obžalovanému byl soudem prvního stupně v tomto výroku popsán tak, že z jeho popisu nebylo dostatečně jednoznačně zřejmé vše, co mohlo v daném skutkovém rámci založit trestní odpovědnost obžalovaného. Absentovalo v něm zejména vyjádření skutkových okolností charakterizujících subjektivní stránku jednání obžalovaného, tedy zda jednal daným způsobem zaviněně, a pokud jednal zaviněně, tak o jakou formu zavinění šlo.
- [8.] Podstatou toho co bylo – a doposud je – obžalovanému L. V. v posuzované trestní věci kladeno za vinu je šíření poplašné zprávy ve smyslu § 357 odst. 1 trestního zákoníku, a to v její úmyslné formě, tedy slovy zákona „úmyslné způsobení nebezpečí vážného znepokojení alespoň části obyvatelstva nějakého místa rozšiřováním nepravdivé poplašné zprávy“. Předpokladem vyvození trestní

odpovědnosti za trestný čin šíření poplašné zprávy podle § 357 trestního zákoníku tak je – mimo jiné – existence nějaké nepravdivé zprávy způsobilé vyvolat u určité skupiny obyvatelstva paniku, neklid nebo úzkost – tedy slovy zákona vážné znepokojení – a její šíření za okolností, za nichž může navodit takové znepokojení alespoň u části obyvatelstva žijícího v určitém prostoru. O tento trestný čin tedy může jít pokud byla prokazatelně vyslovena určitá nepravdivá zpráva, resp. informace, způsobilá vyvolat u blíže neurčeného počtu osob vážné znepokojení, tedy obavu z nějakých, byť i neurčitých budoucích událostí, zasahujících nepříznivě do života alespoň části obyvatelstva nějakého místa, a pokud byla vyslovena způsobem umožňujícím seznámit se s ní většinou počtu osob, tzn. že byla šířena k nim. Takovéto jednání pachatele – tedy osoby šířící takovou zprávu – musí být co do subjektivní stránky kryto zaviněním ve formě přímého nebo nepřímého úmyslu, a to ve vztahu ke všem znakům objektivní stránky daného trestného činu. K naplnění jeho subjektivní stránky je tak třeba, aby pachatel znal všechny skutkové okolnosti rozhodné pro závěr, že daná zpráva je nepravdivá, poplašná a způsobilá vyvolat u části obyvatelstva nějakého místa při jejím šíření vážné znepokojení, přičemž při vědomí těchto skutečností s tím musí být minimálně srozuměn. Trestné je za této situace úmyslné způsobení již pouhého nebezpečí vážného znepokojení části obyvatelstva na určitém území, takže postačí, že takové znepokojení bezprostředně hrozí, i když k němu reálně nedojde. Obžalovaný L. V. se mohl v daném skutkovém rámci dopustit trestného činu šíření poplašné zprávy za okolností tvrzených podanou obžalobou, pokud ony výroky jím pronesené během živého vysílání z jeho youtubového profilu a následně jím zpřístupněné na veřejně přístupném facebookovém profilu, který si zřídil, byly nepravdivé a zprávy v nich zakomponované byly způsobilé vyvolat u určité skupiny obyvatelstva paniku, neklid nebo úzkost. Posouzení toho z jakých důvodů, za jakých okolností a v jaké společenské situaci došlo k šíření daných zpráv, jaká byla povaha těchto zpráv z věcného hlediska, v jaké skupině osob byly šířeny a s jakou odezvou se tak dělo přitom bylo – jak připomněl Městský soud v Praze již ve svém prvním rozhodnutí vyneseném v této trestní věci – záležitostí vyhodnocení důkazů vztahujících se k projednávané věci. Stejně tak patřilo – v návaznosti na to – do rámce dokazování v daném trestním řízení posouzení toho, zda byl obžalovaný L. V. schopen posoudit možný dopad daných zpráv v inkriminované době na obyvatelstvo, resp. jeho určité skupiny, i vyhodnocení věci z hlediska subjektivní stránky jeho jednání. Bylo přitom na místě vzít v potaz to, že i zprávy, které jsou v zjevném rozporu se závěry uznávaných odborných autorit obecně známých ve veřejném a mediálním prostoru, a sdělení, kterým racionálně uvažující lidé schopní určitého nadhledu neuvěří, jako jsou sdělení vycházející z iracionálních konspiračních teorií, jsou schopné ovlivnit uvažování určitých skupin osob a vyvolat u nich znepokojení a úzkost, tyto osoby jim mohou uvěřit a mohou jednat pod jejich vlivem. Pro tyto skupiny osob mohou být přitažlivé a akceptovatelné o to více o co více se jim mohou jevit jako zprávy a sdělení osob s určitou odborností podloženou příslušnou erudicí, například pokud jde o zprávy z oblasti mezinárodních vztahů a ozbrojených konfliktů tak ty šířené aktivními politiky nebo bezpečnostními experty, případně někým kdo na ně odkazuje. To, jak je vnímají, pak může být patrné zvláště z toho, jak na ně reagují v internetovém nebo mediálním prostředí. V posuzovaném případě figurovalo – a dosud figuruje – hned několik zpráv vztahujících se k zvažovanému nákupu bojových letadel F35 Českou republikou, k účelovému určení těchto letadel a k jejich vybavení zbraňovými systémy a na ně navazujících úvah o jejich možném využití Českou republikou, ústících do výroku, že Vláda České republiky chce útočit jadernými hlavicemi z daných letadel na Ruskou federaci, vysloveného s poukazem na to, že již nyní jsou ve válečném konfliktu mezi Ukrajinou a Ruskou federací užívány zbraňové systémy poskytnuté Českou republikou a že čelní čeští vládní představitelé opakovaně veřejně prezentují v souvislosti s válečným konfliktem na Ukrajině, že už jsme ve válce s Ruskou federací nebo v ní v dohledné době budeme, jakož i s poukazem na to, že ruská strana bude na případný útok české strany jadernými hlavicemi reagovat vystřelením vlastních jaderných hlavic na Českou republiku. Podanou obžalobou bylo tvrzeno, že výrok o tom, že Vláda České republiky chce útočit jadernými hlavicemi na Ruskou federaci, byl nepravdivý a způsobilý vyvolat vážné znepokojení obyvatelstva, specificky pak pokud byl šířen v době kritické situace vyvolané válkou na Ukrajině. Soud prvního

Shodu s prvopisem potvrzuje Martina Trantinová.

stupně ho ve shodě s obžalobou rovněž v prvním rozsudku vyneseném v této trestní věci vyhodnotil jako nepravdivý, poplašný a burcující, způsobilý vyvolat v blíže neurčeném počtu osob z řad tisíců podporovatelů obžalovaného L. V., který ho pronesl, strach z války mezi Českou republikou a Ruskou federací. Popis stíhaného skutku ve výroku o vině prvního rozsudku vyneseného v této trestní věci obsahoval – jak je zřejmé z výše uvedeného – pouze výčet těchto skutečností, aniž by jakkoliv vyjadřoval subjektivní vztah obžalovaného L. V. k nim. Absentovalo v něm tedy vyjádření subjektivní stránky daného jednání obžalovaného L. V., tedy zda v posuzovaném případě jednal zaviněně, případně jakou formou zavinění bylo jeho jednání pokryto. Takto vymezený skutek nevykazoval všechny znaky trestného činu šíření poplašné zprávy ani žádného jiného trestného činu. Trestněprávní odpovědnost lze totiž vyvodit pouze za činy spáchané zaviněně, tedy úmyslně nebo z nedbalosti, v případě šíření poplašné zprávy ve smyslu § 357 trestního zákoníku pouze za její úmyslné šíření. Právní kvalifikace stíhaného činu soudem prvního stupně jako trestného činu šíření poplašné zprávy tedy neměla náležitý podklad v skutkových tvrzeních výroku o vině prvního rozsudku vyneseného v této trestní věci. Absentovalo v něm vyjádření znaků subjektivní stránky jednání obžalovaného. Z tohoto hlediska nemohl obstát. Jeho nezákonnost ve smyslu § 258 odst. 1 písm. d) trestního řádu byla za této situace primárním důvodem zrušení prvního rozsudku vyneseného v této trestní věci.

- [9.] Daná vada prvního rozsudku vyneseného v této trestní věci byla umocněna tím, že nejasně – a v určitých směrech vnitřně rozporně – působily též skutkové závěry soudu prvního stupně, včetně těch vztahujících se k subjektivní stránce stíhaného jednání obžalovaného L. V. a k tomu v čem mohlo spočívat ono vážné znepokojení určité skupiny osob z jím proneseného žalovaného výroku. Ve výroku o vině prvního rozsudku vyneseného v této trestní věci nebyly – jak již bylo řečeno – skutkové závěry soudu prvního stupně vztahující se k subjektivní stránce stíhaného jednání vůbec vyjádřeny. V jeho odůvodnění soud prvního stupně sice v obecné rovině uzavřel, že obžalovaný L. V. jednal v posuzovaném případě minimálně v nepřímém úmyslu, tedy v úmyslu buď přímém nebo nepřímém, ale v konkrétech shledal toliko to, že „musel vědět, že zpráva o tom, že česká vláda chce útočit na Ruskou federaci jadernými hlavicemi ze stíhaček, je nepravdivá, resp. zcela smyšlená, a že stejně tak musel vědět, že tato zpráva je způsobilá vyvolat obavy z nějakých, byť i neurčitých budoucích událostí, zasahujících nepříznivě do života alespoň části obyvatelstva nějakého místa, v tomto případě České republiky“, a to mohlo charakterizovat jak přímý a nepřímý úmysl tak vědomou nedbalost. Neurčitost tohoto vyjádření subjektivní stránky jednání obžalovaného L. V. umocnil soud prvního stupně konstatováním, že „nepravdivý závěr o tom, že vláda chce útočit na Ruskou federaci jadernými hlavicemi, si vytvořil sám, ať už úmyslně nebo z důvodu, že nedokáže správně pochopit význam vyřčeného“ a že „je nerozhodné jaký důvod měl k šíření této informace“ a „zda domýšlel jak může být vnímána posluchači jeho přenosu“. Nijak přitom nerozvedl, z jakých důkazně doložených skutečností vycházel a jakými úvahami se řídil. Naopak, na adresu obžalovaného L. V. uzavřel, že „na něm bylo, aby prokázal, že informace, kterou šířil, nebyla poplašná, což neprokázal“ a stejně tak „neprokázal, že by Česká republika chtěla jadernými hlavicemi útočit na Ruskou federaci“. Ve skutečnosti však bylo na orgánech činných v trestním řízení – a zvláště na státních zástupcích – aby prokázali opatřenými důkazy rozhodné skutkové okolnosti případu charakterizující subjektivní stránku jednání obžalovaného L. V. a skutečnosti vyplývající z takových důkazů náležitě vyhodnotili. Nejednoznačnost závěrů soudu prvního stupně vztahovaných k subjektivní stránce jednání obžalovaného L. V. přitom vyloučila možnost napravení absence jejího vyjádření ve výroku o vině prvního rozsudku vyneseného v této trestní věci v odvolacím řízení. Odvolací soud by totiž musel učinit svá vlastní skutková zjištění k formě zavinění na jeho straně na základě dokazování před ním provedeného a tím by nepřijatelným způsobem nahradil činnost soudu prvního stupně. Rozporně přitom působilo také to jak soud prvního stupně přistoupil v původním řízení k vyjádření toho, v čem mělo spočívat vážné znepokojení určité skupiny osob z onoho stíhaného výroku obžalovaného L. V.. Výroková část prvního rozsudku vyneseného v této trestní věci vyzněla tak jako by dovodil, že tento výrok

byl způsobilý navodit vážné znepokojení určité skupiny osob v podobě vyvolání strachu z války mezi Českou republikou a Ruskou federací z důvodu postupu Vlády České republiky. Z odůvodnění prvního rozsudku vyneseného v této trestní věci však bylo možné usoudit na to, že shledal, že takový strach z války – resp. z přímého vojenského konfliktu mezi Českou republikou a Ruskou federací – už obyvatelé České republiky mají delší dobu a že je živen mimo jiné i výroky a prohlášeními českých politických špiček, zaznívajících v různých médiích, takže ho nevyvolal daný výrok obžalovaného L. V., ale mohl ho umocnit. Soud prvního stupně v tomto kontextu s poukazem na tzv. obžalovací zásadu jistě důvodně zkonstatoval, že nebyl oprávněn z trestněprávního pohledu hodnotit ony jiné – nežalované – výroky jiných – nestíhaných – osob a že ta skutečnost, že případné jiné výroky srovnatelné se stíhaným výrokiem obžalovaného L. V. nejsou trestněprávně postihovány, neotvírá prostor pro to, aby je sám beztrestně pronášel. Ony širší okolnosti posuzovaného případu však nepochybně měly svůj význam a bylo na místě se jimi zabývat při posuzování společenské škodlivosti stíhaného jednání obžalovaného L. V.. Sám obžalovaný L. V. vyslovil přesvědčení, že strach a zděšení lidí vyvolávají v poslední době primárně vyjádření čelných českých politických a vojenských představitelů, včetně českého premiéra a náčelníka generálního štábu české armády, v tom smyslu, že už jsme ve válce s Ruskou federací nebo že se na ní musíme připravovat, a ohradil se proti tomu, že jsou vydávána za obecně akceptovatelná metaforická vyjádření veřejně činných osob v krizové situaci, zatímco k jeho veřejným projevům takto není přistupováno a je snaha je kriminalizovat. Připomněl přitom, že sám se ve svých projevech opírá o informace z veřejného prostoru a jako neodborník se snaží držet vyjádření a závěrů odborníků, případně tyto reprodukovat, parafrázovat a vykládat, a to s tím, že takto tomu bylo i v posuzovaném případě, v němž vycházel především z názorů vyslovených S. R., zpravodajským důstojníkem námořní pěchoty Spojených států amerických a někdejší zbrojním inspektorem OSN, a pokusil se v zjednodušené formě vyjádřit svůj názor na válku na Ukrajině a své obavy z angažmá České republiky v ní. Současně položil důraz na to, že mu vždy šlo – a doposud jde – o mír a bezpečnost České republiky, o předcházení situacím pro její občany nebezpečným a je ohrožujícím a o jejich varování před tím co jim může podle jeho přesvědčení v budoucnu způsobit vážnou újmu, přičemž mezi to zařadil též zvažovaný nákup bojových letadel F35 Českou republikou, a to proto, že tato letadla mohou být vybavena jadernými hlavicemi, jsou v principu určena pro boj v hloubi cizího území a jejich nasazení do bojových operací Českou republikou by jí mohlo vtáhnout do války. To označil též za smysl svého vyjádření během onoho živého vysílání, v němž zazněl i výrok, pro který byl postaven před soud, tedy výrok, že česká vláda chce útočit na Ruskou federaci jadernými hlavicemi ze stíhaček, a to s tím, že gradací svého projevu se snažil posluchače vybudit k pozornosti a k odporu proti nákupu uvedených letadel Českou republikou, přičemž užil do určité míry nadsázku a zkratkovitě se uchýlil i k předjímání toho, co by se mohlo stát, kdyby byly v konfliktu s Ruskou federací užity jaderné zbraně. Soud prvního stupně na tuto jeho argumentaci věcně v prvním rozsudku vyneseném v této trestní věci v podstatě nijak nereagoval a soustředil se na to, že vyjádření jiných odborníků – a zvláště pak S. R., D. B. a K. Ř. – citoval neúplně a interpretoval je nepřesně, když zvláště z kontextu vytržené citace náčelníka generálního štábu Armády České republiky K. Ř. mohly podle něj působit jinak, než jaká byla jejich podstatná myšlenka. Přitom sám soud prvního stupně se držel pouze oněch několika vět pronesených obžalovaným L. V. vytržených z širšího kontextu toho ostatního co jím bylo řečeno během téměř tříhodinového živého vysílání figurujícího v tomto případě. Na místě však bylo vzít to v potaz, a to v zájmu posouzení celkového vyznění onoho výroku kladeného obžalovanému L. V. za vinu v kontextu dalšího řečeného. V této souvislosti zároveň nebyl důvod přeceňovat údaj o počtu zhlédnutí záznamu daného živého vysílání, neboť z něj nebylo zřejmé na co ti, kteří ho zhlédli, reagovali, a zda vůbec zaznamenali stíhaný výrok. Za zvážení nicméně stálo zohlednění toho, co je zaujalo a jak to na ně působilo, případně jak na ně působil specificky ten výrok, jehož pronesení bylo – a doposud je – obžalovanému L. V. kladeno v této trestní věci za vinu. I když je totiž trestný čin šíření poplašné zprávy ohrožovacím deliktem, mohlo to mít význam pro vyhodnocení společenské škodlivosti stíhaného výroku obžalovaného L. V.. V tomto ohledu

Shodu s prvopisem potvrzuje Martina Trantinová.

zůstalo dokazování ve stadiu řízení před vynesením prvního rozsudku v této trestní věci neúplné. Soud prvního stupně však v tomto stadiu řízení pochybil zejména v tom, že v procesu dokazování a hodnocení provedených důkazů nepracoval s celým zajištěným záznamem vysílání, v jehož rámci zazněl stíhaný výrok obžalovaného L. V., a tento nevyhodnotil výše rozvedeným způsobem v kontextu s ostatním řečeným. To vše ve svém celku vedlo k zrušení prvního rozsudku vyneseného v této trestní věci též z důvodů uvedených v § 258 odst. 1 písm. b) a c) trestního řádu. Soud prvního stupně totiž nedostal své povinnosti náležitě provést a zhodnotit všechny dostupné právně významné důkazy ani povinnosti své úvahy důkladně rozvést v odůvodnění vyneseného rozsudku, a tím porušil trestní řád v ustanoveních § 2 odst. 5 a 6 a § 125 odst. 1. Současně v rozporu s platnou právní úpravou rozhodl o vině obžalovaného L. V. trestným činem šíření poplašné zprávy, aniž by v popisu skutku mu kladenému za vinu vyjádřil znaky jeho subjektivní stránky. Za dané procesní situace nemohl první rozsudek vynesený v této trestní věci obstát, postupem podle § 258 odst. 1 písm. b), c) a d) trestního řádu byl zrušen a věc vrácena soudu prvního stupně k novému rozhodnutí. Tím se stal nyní napadený rozsudek. V pokračování hlavního líčení předcházejícím jeho vynesení soud prvního stupně doplnil dokazování a při jeho vynášení se vyvaroval pochybení, jimiž zatížil výrok o vině prvního rozsudku vyneseného v této trestní věci. Provedené důkazy – včetně těch nově provedených – vyhodnotil jednotlivě i v jejich vzájemných souvislostech, a i když se při hodnocení skutečností z nich vyplývajících nevyhnul určitým nelogičností a některým nepodloženým a nepřesvědčivým závěrům, učinil na jejich základě v zásadě správná právně významná skutková zjištění.

- [13.] Předmětem trestního stíhání v této trestní věci bylo od počátku výše citované vyjádření obžalovaného L. V. pronesené během jeho živého vysílání dne xxx obsahující tvrzení, že vláda České republiky chce útočit na Ruskou federaci jadernými hlavicemi. Dané vysílání bylo z youtubového profilu obžalovaného L. V., trvalo téměř tři hodiny, bylo věnováno různým tématům a obžalovaný se k nim vyjadřoval jak samostatně tak v reakci na mu pokládané dotazy. Autentický záznam z něj pořízený jím byl následně zpřístupněn zájemcům o jeho zhlédnutí na jeho facebookovém profilu, kde byl také zajištěn pro potřeby trestního řízení. Je tedy bezpečně doloženo, co tehdy pronesl, k jaké problematice se vyjadřoval a v jakých souvislostech to bylo. Potvrdil přitom autentičnost daného záznamu a přihlásil se ke všemu co během daného vysílání pronesl.
- [14.] Jedním z témat, jímž bylo věnováno uvedené vysílání, byla problematika vyzbrojování Armády České republiky a specificky problematika zvažovaného nákupu letadel F35 Českou republikou, účelového určení těchto letadel a jejich vybavení zbraňovými systémy. V tomto kontextu se během daného vysílání dostal obžalovaný L. V. také – mimo jiné – k úvahám o možném využití těchto letadel Českou republikou a v této souvislosti zazněl jeho výrok, že vláda České republiky chce útočit jadernými hlavicemi z daných letadel na Ruskou federaci. V tomto smyslu se vyslovil poté, co poukázal na to, že již nyní jsou ve válečném konfliktu mezi Ukrajinou a Ruskou federací užívány zbraňové systémy poskytnuté Českou republikou a že čelní čeští vládní představitelé opakovaně veřejně prezentují v souvislosti s válečným konfliktem na Ukrajině, že už jsme ve válce s Ruskou federací nebo v ní v dohledné době budeme. Současně tehdy vyslovil obavy z toho – jak připomněl v rámci své obhajoby – že ruská strana zajisté na útok jadernými hlavicemi zareaguje vystřelením vlastních jaderných hlavic.
- [15.] Oněm širším souvislostem, do jejichž rámce byl zasazen žalovaný výrok obžalovaného L. V. o vládou České republiky zamýšleném útoku na Ruskou federaci jadernými hlavicemi z letadel F35, soud prvního stupně nevěnoval pozornost, avšak správně shledal, že uvedený výrok byl vysloven jako jednoznačně daný fakt. Obžalovaný L. V. výslovně uvedl, že „vláda chce útočit na Ruskou federaci jadernými hlavicemi ze stíhaček“, vzápětí to stvrdil konstatováním, že „to je to, co chce udělat vláda“, doplněným posteskutím nad tím, že „jestli vás tohle nezvedá ze židle, že vláda chce

Shodu s prvopisem potvrzuje Martina Trantinová.

útočit na Ruskou federaci jadernými zbraněmi, tak už nevím, co by vás ještě ze židle mohlo zvednout“, a nad tím, že „jestli vám nedochází, o co se snaží paní ministryně Jana Černochová, a nechává vás to klidně sedět na židli, tak na ní sed'te a užijte si těch posledních pár měsíců života“. To vše vyznělo zcela kategoricky a jednoznačně, jako daná skutečnost, nadto jako něco co má nastat ve velice blízké budoucnosti.

- [16.] Na jednoznačném vyznění vyřčeného nemohlo nic změnit to, že daný výrok zazněl v rámci úvah obžalovaného L. V. nad možnými důsledky zvažovaného nákupu letadel F35 způsobilých nést jaderné hlavice Českou republikou, v kontextu s jejich účelovým určením, s probíhajícím válečným konfliktem mezi Ruskou federací a Ukrajinou a s angažmá České republiky v něm. Jednoznačnost vyznění uvedeného výroku mohlo do určité míry oslabit to, že to co bylo k dané problematice řečeno před tím, než zazněl, a to jak se k ní obžalovaný vyjádřil následně, působilo tak, že jím měl být vyjádřen toliko jeden z několika možných scénářů budoucího vývoje. Tomu nasvědčuje také to, že v bezprostřední návaznosti na něj – a specificky na v něm obsažené tvrzení, že česká vláda chce zaútočit na Ruskou federaci jadernými hlavicemi – upozornil obžalovaný na to, že „jestli toto česká vláda udělá, ruská strana bude útok opětovat“. V daném kontextu však bylo zásadní to, že důraz položil právě na to sdělení, které bylo obsaženo v inkriminovaném výroku, pro něž byl postaven před soud, tedy na sdělení, že Vláda České republiky chce zaútočit jadernými hlavicemi na Ruskou federaci, stejně jako to, že to, čím v daném výroku operoval, vyznělo zcela kategoricky, a že způsob jakým to vyjádřil nasvědčuje tomu, že chtěl, aby to tak vyznělo, tedy aby to bylo bráno jako něco o čem není důvod pochybovat. Musel tedy počítat s tím, že takto to budou vnímat posluchači jeho živého vysílání, v němž daný výrok zazněl, i ti, kteří zhlédnou jeho záznam. Dokladem toho, že to tak také skutečně vnímali, přitom jsou zachycené reakce řady z nich na internetu a sociálních sítích. Mezi nimi přitom mohou být z povahy věci i ti, kteří věnovali pozornost výlučně danému výroku, aniž by případně zhlédli to, co bylo řečeno před jeho vyřčením a po jeho vyřčení. I s tím musel obžalovaný L. V. z povahy věci počítat. Naléhavost a důležitost daného sdělení přitom cíleně zdůraznil poukazem na to, že to tvrzené má nastat již velice brzy (za „pár měsíců“), stejně jako silně emotivním a dramatickým vyjádřením tvrzeného.
- [17.] Obžalovaný L. V. v daném živém vysílání přišel s tvrzením, že Vláda České republiky chce útočit na Ruskou federaci jadernými hlavicemi z letadel F35, přestože nevěděl, co ve skutečnosti Vláda České republiky zamýšlí a co sleduje zakoupením uvedených letadel, jak sám v průběhu řízení v této trestní věci připustil. Uvedený výrok přesto formuloval tak jako by to věděl a jako by šlo o jednoznačně daný fakt. To přitom nebyla pravda. Současně význam sděleného zdůraznil poukazem na to, k čemu uskutečnění daného záměru brzy povede, nedojde-li k jeho zmaření. Tím se ovšem nepochybně dostal zcela mimo realitu a sám si toho byl vědom. Onen zvažovaný nákup letadel F35 se totiž měl uskutečnit – jak věděl – téměř za deset let a až pak mohlo přicházet v úvahu jejich bojové nasazení. Mimo rámec vážně myslitelného bylo současně i samotné tvrzení, že Vláda České republiky chce útočit na Ruskou federaci jadernými hlavicemi, tedy že má záměr vyvolat takovými útoky jaderný konflikt. Obžalovaný L. V. hájil pronesení tohoto výroku tím, že ho – jako vědomě nepravdivý – užil v určité nadsázce a že následnou gradací svého projevu se snažil své posluchače a podporovatele vybudit z letargie k pozornosti a k odporu proti nákupu uvedených letadel Českou republikou. Takto hájitelný by ovšem byl jen pokud by nebyl způsobilý vyvolat u určité skupiny obyvatel paniku, neklid nebo úzkost, tedy vážné znepokojení. Nicméně on byl způsobilý vyvolat v lidech neklid a úzkost a u řady z těch, kteří ho slyšeli v daném vysílání nebo ho vyslechli na jeho záznamu, jí vyvolal a své vážné znepokojení z něj dali najevo v reakcích na něj na internetu a na sociálních sítích ve vyjádřeních citovaných v napadeném rozsudku. Nešlo přitom o strach z války obecně, ale konkrétně o obavu z vyvolání jaderného válečného konfliktu s Ruskou federací. To jistě bylo pochopitelné a obžalovaný L. V. jistě musel být za daných okolností srozuměn s tím, že takto daný výrok na lidi zapůsobí, jak dovodil soud prvního stupně.

- [18.] Daný výrok, jehož pronesení je obžalovanému L. V. kladeno za vinu, byl formulován jako cílená informace, tedy jako zpráva o uvedené konkrétní skutečnosti (záměru Vlády České republiky útočit na Ruskou federaci jadernými hlavicemi z letadel F35). Zazněl v rámci úvah obžalovaného L. V. vztažených k problematice nákupu letadel F35 a jeho názorů na postup Vlády České republiky zvolený v této souvislosti a na angažmá České republiky ve válce na Ukrajině. Na vyjádření názorů k této problematice měl obžalovaný L. V. jistě právo, ovšem bylo na něm, aby se držel v mezích ústavně zaručené svobody projevu. Ta totiž není neomezená. Limitována je – mimo jiné – tím, že projev kohokoliv nesmí vykazovat znaky určitého trestného činu. V posuzovaném případě přitom obžalovaný L. V. pronesením daného výroku za výše rozvedených okolností tento limit překročil, když do něj zahrnul uvedenou nepravdivou zprávu, způsobilou vyvolat u určité skupiny obyvatel vážné znepokojení. Jeho trestní odpovědnost za její vyslovení založilo to, že jím byla vyslovena a dále šířena způsobem umožňujícím seznámit se s ní většinou počtu osob. To, čím argumentoval v této souvislosti v rámci své obhajoby, tedy svoboda projevu, nemohlo z uvedených důvodů vyloučit jeho trestní odpovědnost za její šíření.
- [19.] Trestní odpovědnost obžalovaného L. V. nemohly za daných okolností vyloučit ani další skutečnosti, na něž poukazoval v rámci své obhajoby. Některé z těchto skutečností však měly svůj význam pro posouzení daného případu v jeho širších souvislostech a pro úvahu o závažnosti a škodlivosti stíhaného činu. Pokud obžalovaný L. V. tvrdil, že mu vždy šlo o mír a bezpečnost České republiky, o předcházení situacím pro její občany nebezpečným a je ohrožujícím a o jejich varování před tím co jim může podle jeho přesvědčení v budoucnu způsobit vážnou újmu, nebyl důvod mu nevěřit. Tím měl být také motivován při svých vyjádřeních během onoho živého vyslání, v němž zazněl i výrok, pro který byl postaven před soud, tedy výrok, že česká vláda chce útočit na Ruskou federaci jadernými hlavicemi ze stíhaček. Na jeho adresu uvedl, že při jeho vynášení užil do určité míry nadsázku a zkratkovitě se uchýlil i k předjímání toho, co by se mohlo stát, kdyby byly v konfliktu s Ruskou federací užity jaderné zbraně, tedy že v podstatě spekoval nad tím, jaké důsledky může mít nákup letadel F35. V této souvislosti připomněl, že v inkriminované době existovala veřejně dostupná informace o tom, že daná letadla, o jejichž koupi Česká republika jednala, jsou způsobilá nést jaderné hlavice, a že další informace o povaze a účelovém určení těchto letadel zazněly ve veřejných projevech několika odborníků, zejména pak S. R., někdejšího zpravodajského důstojníka námořní pěchoty Spojených států amerických a zbrojního inspektora OSN. Soud prvního stupně zpochybnil vypovídací hodnotu informací pocházejících od tohoto odborníka poukazem na to, že již dlouho nepůsobí v uvedených funkcích a že patří mezi známé dezinformátory a jako takovému mu byla znemožněna prezentace jeho názorů na sociální síti instagram. To však nebylo případné už proto, že jeho odbornost jistě nebyla vázána na výkon uvedených funkcí a že označení někoho ve veřejném prostoru za dezinformátora ještě nemusí znamenat, že skutečně ve svých veřejných projevech cíleně užívá nepravdivé nebo zkreslené informace. Nadto, v této trestní věci k tomu nebylo vedeno dokazování a z napadeného rozsudku ani z trestního spisu není zřejmé, na základě čeho dospěl soud prvního stupně k uvedenému tvrzení. Podstatné však bylo, že žádný z odborníků, jichž se obžalovaný L. V. dovolával, netvrdil, že Vláda České republiky chce útočit na Ruskou federaci jadernými hlavicemi z letadel F35. S touto zprávou přišel obžalovaný L. V. ve výroku, který je předmětem trestního stíhání v této trestní věci. Sám obžalovaný L. V. v dané souvislosti poukázal na to, že strach a zděšení řady lidí vyvolávají v poslední době primárně vyjádření čelných českých politických a vojenských představitelů, včetně českého premiéra a náčelníka generálního štábu české armády, v tom smyslu, že už jsme ve válce s Ruskou federací nebo že se na ní musíme připravovat, připomněl, že tyto veřejní činitelé disponují informacemi, kterými on ani ostatní běžní občané nedisponují, a ohradil se proti tomu, že tato vyjádření jsou vydávána za obecně akceptovatelná metaforická vyjádření veřejně činných osob v krizové situaci a že tímto je hájil také soud prvního stupně, zatímco k jeho projevu figurujícímu v této trestní věci tak nepřistoupil. To skutečně nemohlo obstát. Sdělení, že „jsme ve válce s Ruskou federací“, jistě není pravdivou zprávou, a ta jako taková jistě je způsobilá vyvolat zděšení

a úzkost u určité skupiny lidí, bez ohledu na to zda byla míněna vážně nebo jako metaforické vyjádření svého druhu a bez ohledu na to v jaké souvislosti byla vyřčena. To platí tím spíše, že i zprávy dané povahy, které zjevně neodpovídají skutečnosti, jsou schopné ovlivnit uvažování určitých skupin osob a vyvolat u nich znepokojení a úzkost, tyto osoby jim mohou uvěřit a mohou jednat pod jejich vlivem. V tomto ohledu není rozdíl mezi zprávou figurující v této trestní věci, pronesenou obžalovaným L. V., a uvedenou zprávou o tom, že už „jsme ve válce s Ruskou federací“.

- [20.] Jednání obžalovaného L. V. bylo také správně posouzeno po stránce právní jako přečin šíření poplašné zprávy podle § 357 odst. 1 trestního zákoníku. Nepravdivá zpráva jím vyslovená během živého vysílání z jeho youtubového profilu a následně jím zpřístupněná na jeho veřejně přístupném facebookovém profilu figurující v této trestní věci – tedy zpráva, že Vláda České republiky chce útočit na Ruskou federaci jadernými hlavicemi ze stíhaček – byla způsobilá vyvolat u určité skupiny obyvatelstva neklid a úzkost, tedy vážné znepokojení, a také ho vyvolala. Obžalovaný L. V. jí šířil s vědomím těchto skutečností. Jeho cílem nebylo způsobit takové vážné znepokojení obyvatel, ale byl s jeho způsobem srozuměn. Jednal tedy v nepřímém úmyslu ve smyslu § 15 odst. 1 písm. b) trestního zákoníku.
- [21.] Soud prvního stupně také správně shledal škodlivost daného jednání odpovídající škodlivosti trestného činu. Jednání obžalovaného ničím specifickým nevybočovalo z toho co je charakteristické pro jednání naplňující znaky skutkové podstaty trestného činu šíření poplašné zprávy a nepochybně šlo o jednání společensky škodlivé, a to už s ohledem na charakter dané trestné činnosti. Soud prvního stupně se v napadeném rozsudku i tímto aspektem posuzovaného případu zabýval a správně shledal, že jednání obžalovaného vyžaduje trestněprávní reakci.
- [22.] Z podnětu podaného odvolání obžalovaného L. V. přezkoumal odvolací soud též výrok o mu uloženém trestu a shledal jej nepřiměřeně přísným.
- [23.] Pro rozhodnutí o trestu jsou podstatná hlediska uvedená v § 38 odst. 1 a § 39 odst. 1 a 2 trestního zákoníku, týkající se osoby obžalovaného i spáchané trestné činnosti. Ve prospěch obžalovaného L. V. svědčilo to, že se na něj hledí jako by nebyl v minulosti soudně trestán ani postihován za přestupky. Současně bylo na místě vzít v potaz také výše popsané specifické okolnosti případu, zvláště pak motiv jednání obžalovaného, a dlouhou dobu, která uplynula od jeho spáchání, v níž se obžalovaný nedopustil ničeho odsouzeníhodného. Nic podstatného mu přitom nepřitěžovalo. S poukazem na to soud prvního stupně správně shledal, že v reakci na spáchaný trestný čin postačí uložení trestu nespojeného s bezprostředním odnětím svobody. Z takových trestů zvolil podmíněné odsouzení k trestu odnětí svobody hluboko v dolní polovině zákonné trestní sazby. Odvolací soud však má za to, že plně postačující bylo uložení peněžitého trestu. Jeho uložení zvažoval též soud prvního stupně, jak je patrné z odůvodnění napadeného rozsudku, ale neuložil ho s argumentem, že tomu brání úpadek obžalovaného. Tak tomu však nebylo. Majetkové nároky vůči úpadcům vyplývající z trestního řízení, včetně těch z uložených peněžitých trestů, jsou totiž vyloučeny z uspokojení z jejich majetkové podstaty (to na rozdíl od adhezních nároků z titulu náhrady škod, srov. § 10a a § 140b insolvenčního zákona). Obžalovaný L. V. přitom má trvalý příjem z obchodu s nemovitostmi, jak deklaroval, tedy i zdroje na zaplacení peněžitého trestu.
- [24.] Odvolací soud s ohledem na to podle § 258 odst. 1 písm. e) trestního řádu zrušil výrok o trestu z napadeného rozsudku a postupem podle § 259 odst. 3 trestního řádu o trestu rozhodl znovu. S přihlédnutím k výše popsaným okolnostem případu a skutečnostem charakterizujícím osobu obžalovaného L. V. tomuto přitom stanovil peněžitý trest ve výměře 10.000 Kč.

[25.] Vzhledem ke všem uvedeným skutečnostem dospěl odvolací soud k závěru, že soud prvního stupně v napadeném rozsudku učinil věcně správné rozhodnutí o vině. Postupem podle § 258 odst. 1 písm. e), odst. 2 trestního řádu a podle § 259 odst. 3 trestního řádu bylo třeba změnit toliko výrok o trestu. Proto bylo odvolání obžalovaného L. V. zčásti vyhověno a rozhodnuto tak jak je uvedeno ve výroku tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku není další řádný opravný prostředek přípustný. Za splnění podmínek § 265a a § 265b trestního řádu však lze proti němu podat dovolání, a to ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud České republiky. Právo podat dovolání přísluší nejvyššímu státnímu zástupci pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i v neprospěch obviněného, a dále obviněnému pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká. Obviněný tak může učinit pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 trestního řádu) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů dovolatel napadá a čeho se domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) – l) trestního řádu nebo § 265b odst. 2 trestního řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

V Praze dne 13. října 2023

JUDr. Richard Petrásek, v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Martina Trantinová.